

BNR: Riscurile la adresa stabilitatii financiare se mentin ridicate, pe fondul dezechilibrelor interne si al tensiunilor geopolitice

Riscurile la adresa stabilitatii financiare se mentin la un nivel ridicat, similar evaluarilor din raportul anterior, pe fondul persistentei dezechilibrelor si vulnerabilitatilor interne, precum si al amplificarii tensiunilor geopolitice la nivel global, potrivit Raportului asupra stabilitatii financiare din iunie 2026, publicat luni de Banca Nationala a României (BNR).

"Nivelul riscurilor la adresa stabilitatii financiare se mentine ridicat, similar evaluarilor din Raportul anterior, pe fondul dezechilibrelor si vulnerabilitatilor persistente atât pe plan intern, cât si la nivel global. Amplificarea conflictelor geopolitice, fragmentarea geoeconomica în crestere sau incertitudinile privind evolutia preturilor din sectorul energetic continua sa reprezinte factori de risc la adresa perspectivelor economice si stabilitatii pietelor financiare. În acest context, sectorul bancar românesc își pastreaza rezilienta, beneficiind de un nivel adecvat al capitalizarii, al lichiditatii si de politici prudente de gestionare a riscurilor, dar materializarea partiala a vulnerabilitatilor mentionate poate eroda aceasta baza solida, pe termen scurt si mediu", se arata în raport.

Potrivit raportului, conflictul din Orientul Mijlociu si blocajele din Strâmtoarea Ormuz genereaza socuri pe partea ofertei, cu efecte asupra economiei si inflatiei globale, în timp ce datoria publica ridicata si deficitele fiscale mari amplifica riscul suveran si reduc spatiul pentru masuri de sprijin. Totodata, evaluarile înca ridicate de pe pietele de capital mentin riscul unor noi corectii abrupte ale activelor.

Referitor la deteriorarea echilibrelor macroeconomice interne, activitatea economica a continuat sa evolueze într-un ritm modest în anul 2025, sub asteptarile formulate la începutul anului si în usoara decelerare fata de anul precedent

"Desi evolutiile recente indica o atenuare a deficitului bugetar, ca urmare a procesului de consolidare fiscal-bugetara, ajustarea se realizeaza de la niveluri initiale deosebit de ridicate, iar riscurile legate de absorbtia fondurilor europene, în special a celor din programul PNRR, ramân semnificative", se mai precizeaza în raport.

În ceea ce priveste riscul de nerambursare a creditelor contractate de sectorul neguvernamental, situatia financiara a firmelor s-a deteriorat, însa ramâne în afara zonei de risc. "Vulnerabilitatile populatiei se mentin la un nivel redus. Calitatea portofoliului de credite acordate de banci populatiei s-a îmbunatatit, în timp ce tendinta de deteriorare a continuat pe palierul companiilor nefinanciare", se mai arata în document.

În raport se mai face referire la riscul asociat provocarilor la adresa securitatii cibernetice si a inovatiei financiare. "Interactiunile dintre riscurile cibernetice, tehnologice si geopolitice determina o crestere a complexitatii profilului general de risc al sectorului financiar", se mai arata în document. Totodata, implementarea DORA contribuie la consolidarea rezilientei operationale digitale a sectorului financiar.

Din perspectiva ciclica, au fost identificate doua riscuri sistemice de nivel sever si alte doua riscuri evaluate la nivel moderat. Riscurile evaluate la nivel sever vizeaza: incertitudinile la nivel global în contextul multiplelor evenimente geopolitice si deteriorarea echilibrelor macroeconomice interne, ambele cu perspectiva constanta în perioada urmatoare.

În acelasi timp, au fost identificate doua riscuri sistemice de intensitate moderata: riscul de nerambursare a creditelor contractate de sectorul neguvernamental, cu tendinta de crestere în perioada urmatoare, determinata în special de segmentul companiilor nefinanciare si riscul asociat provocarilor la adresa securitatii cibernetice si a inovatiei financiare, pentru care perspectiva este de intensificare.

"De la data publicarii Raportului anterior, riscurile la adresa stabilitatii financiare provenite din mediul extern s-au intensificat. Criza energetica generata de escaladarea conflictului din Orientul Mijlociu si intreruperea severa a fluxurilor comerciale prin Strâmtoarea Ormuz a generat un soc global pe latura ofertei, cu implicatii asupra securitatii energetice si alimentare, asupra perspectivelor privind cresterea economica si inflatia, precum si asupra apetitului global pentru risc", sustin autorii raportului.

Conform BNR, incertitudinile sporite privind durata si intensitatea conflictului au contribuit la manifestarea unor episoade recurente de volatilitate pe pietele financiare internationale si la fluctuatii mai ample ale fluxurilor de capital.

"Desi economia globala si sistemul financiar international s-au mentinut reziliente pâna în prezent, iar corectiile preturilor activelor financiare s-au produs într-o maniera relativ ordonata, o prelungire sau o intensificare a conflictului ar amplifica tensiunile pe pietele de energie si ar determina o înasprire suplimentara a conditiilor financiare", se mai arata în document.

Totodata, nivelul ridicat al îndatorarii publice si persistenta unor deficite fiscale ample pe plan international continua sa alimenteze tensiuni privind perceptia riscului suveran, inclusiv la nivel european, si limiteaza spatiul fiscal disponibil pentru adoptarea de masuri de sprijin destinate atenuarii impactului socului energetic.

În acelasi timp, pe pietele de capital, evaluarile ramân ridicate în pofida corectiilor recente, ceea ce poate amplifica riscul unor ajustari abrupte ale preturilor activelor. "Acest risc este accentuat de concentrarea ridicata a indicilor bursieri în companii din sectorul tehnologic, în special cele asociate inteligentei artificiale, ale caror evaluari încorporeaza asteptari optimiste privind profitabilitatea viitoare, ceea ce sporeste probabilitatea ca o reevaluare a perspectivelor de crestere ale sectorului tehnologic, a ritmului de adoptare a noilor tehnologii sau a rentabilitatii investitiilor în infrastructura aferenta sa genereze corectii disproportionale ale preturilor pe ansamblul pietei de capital", sustin autorii raportului.

Pe plan intern, riscurile la adresa stabilitatii financiare generate de dezechilibrele macroeconomice interne se mentin la un nivel semnificativ. Acestea au fost alimentate de accentuarea incertitudinilor de natura politica si geopolitica, într-un context macroeconomic fragil, marcat de o crestere economica modesta si de deficite gemene persistente, noteaza BNR.

"Desi evolutiile recente indica o relativa atenuare a deficitului bugetar, ca urmare a procesului de consolidare fiscal-bugetara, care contribuie si la reducerea presiunilor asupra dezechilibrului extern, ajustarea se realizeaza de la niveluri initiale deosebit de ridicate, România consemnând cele mai ample deficite (fiscal si de cont curent) din UE", mai arata documentul.

În termeni ESA, deficitul bugetar s-a situat la 7,9% din PIB în anul 2025, iar potrivit prognozei de primavara 2026 a Comisiei Europene acesta este anticipat sa se reduca la 6,2% din PIB în anul 2026, niveluri care evidentiaza persistenta presiunilor asupra finantelor publice. În plus, activitatea economica a continuat sa evolueze într-un ritm modest în anul 2025, în usoara decelerare fata de anul precedent.

Pentru anul 2025, avansul PIB real s-a situat la 0,7%, comparativ cu 0,95% în anul 2024.

Potrivit documentului, evolutia reflecta efectele ajustarii fiscale, temperarea cererii interne si scaderea puterii de cumparare a populatiei. "Un aspect pozitiv este, însa, reorientarea modelului de crestere economica, de la unul bazat preponderent pe consum catre unul sustinut de investitii", se mai arata în raport.